

Román küldöttség Budapesten

Emilia Nurescu, a Román Szocialista Köztársaság Legfelsőbb Bírósága elnöke vezetésével Magyarországra érkezett a román legfelsőbb bíróság küldöttsége. A delegáció a többi között a magyar legfelsőbb bíróság működését és a magyar bírósági szervezettel kapcsolatos kérdéseket tanulmányozza. (MTI)

A folyók és tavak tisztaságának védelme

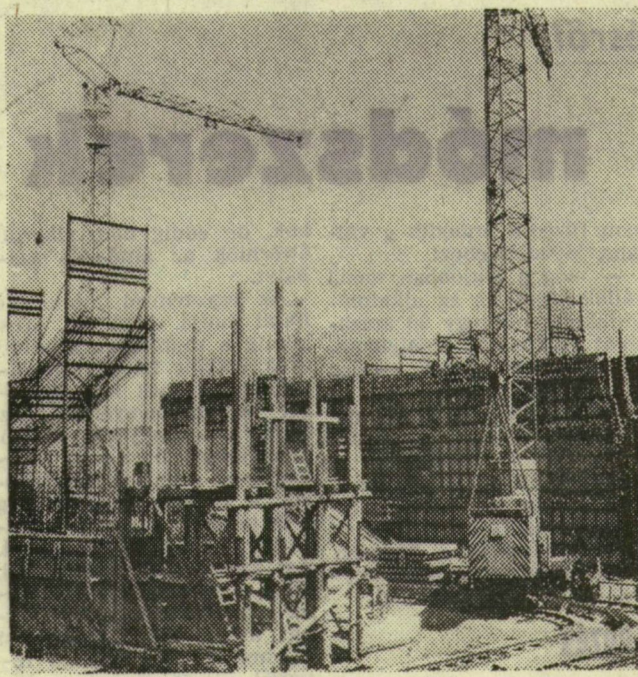
A Technika Házában szerdán befejezte háromnapos tanácskozását a szennyvíztisztítási konferencia, amelyen 16 európai országnak mintegy 450 tudósa és szakértője tárgyalta meg az ember környezetének, a folyók és tavak tisztaságának védelmében fontos feladatokat.

A tanácskozára beküldött 62 tudományos dolgozatot ismertető 8 összefoglaló előadásból és a vitából egyaránt kitűnt, hogy világszerte új követelmény, a vízminőségének szervezett szabá-

lyozása. A konferencia véleménye szerint sürgős feladat olyan mintaterületek kialakítása, amelyeken a vízminőség szabályozásának gyakorlati eredményeit tanulmányozhatják és kidolgozhatják a végleges módszereket. Miután a vízgyűjtő területek nincsenek tekintettel országhatárookra, a nemzetközi jogban is átfogóan szabályozni kell a folyók és tavak vízének felhasználását, a szennyvíz elvezetését.

Ezen a konferencián jutott kifejezésre az a felismerés, amely szerint változtatni kell a szennyvíztisztítás elvén. Eddig ugyanis azokat a szennyező anyagokat vonták ki, amelyek a folyóban egyébként is könnyen elbomlanak, megsemmisülnek. A megtisztított szennyvízben pedig éppen maradtak a szervesen sok, egyéb szennyező anyagok.

Az új felmérés alapján tehát a korábbinál nagyobb gondot kell fordítani a kémiai és a fizikai tisztításra. A tavak védelmében különösen fontos az algák és a hínártápláló foszfor, nitrogén és egyéb hasonló növényi tápanyag távoltartása, tehát kivonása a szennyvízből.

A vízlépcsőn fölfelé

Az építkezés első üteme tart. Vízlépcső készül, partilétesítmények, tározó tó, töltésrészletek egy szakasza, a bal parton Tiszafüredig, a jobb parton Sarudig. Ugyanakkor a nagykunsági és a jászszabolcsi vízgyűjtő területén a vízminőség javítására, a vízvesztés csökkentésére, a vízszolgáltatás fejlesztésére fordítanak. A vízminőség javítására, a vízvesztés csökkentésére, a vízszolgáltatás fejlesztésére fordítanak. A vízminőség javítására, a vízvesztés csökkentésére, a vízszolgáltatás fejlesztésére fordítanak.

kás található, zömében két-szobás, és 120 fős legény-szállás. Parkettás szobák, zuhanyozó, fürdőszobák, központi fűtés, konyhák, szóval mindaz, ami városi színvonal. A telepen rózsák virítanak. A konyha 1300 személyt szolgál ki. Műhelyek, garázsok, szociális létesítmények. A telepen termelt viznek egyharmada a faluba jut el, Kisköré. Van szennyvízhálózat és tisztítóberendezés.

Megfelelő az úthálózat, 6 és fél kilométer, 3 és fél kilométer az iparvágány-hálózat. A tömeganyagokat vasúton szállítják, az acél- és vízgépészeti egységeket is. Összesen 1600-an találnak nap mint nap munkát, igen tisztességes keresetet ezen a hatalmas beruházáson. Jó a társadalmi tulajdon védelme, nem hasonlít az élet a hajdani dunapentelei napokhoz, és a Gagarin Hőerőmű építkezéséhez. Nagy a gépesítés, a műszakiak száma 110. Sok az automata és a félautomata berendezés, ilyen a „betongyár” is.

ÁRAM ÉS ÖNTÖZÉS

A fél-automata rendszer nagy teljesítményű, óránként 30 köbméteres. A sok ügyes elektromos berendezés segíti az embert. Beprogramozták az időmemória-egységet és ahhoz tartja magát. Kijavítja azokat az elemi hibákat, jobban inkább megelőzi, amit esetleg az ember elkövetne. Így épül a vízlépcső. A helyzeti energiáját használják majd fel, és négy turbina segítségével áramot nyernek, vagy pedig öntöznek. A tározó tó környékén lényeges változás lesz. Először az árvízvédelmi biztonság fokozása. Úgyis, hogy a belvízi kártétel, vagyis a belvízkárok csökkentése, levezetése, a mezőgazdasági hasznosítás jobb feltételei. A hatalmas terület alkalmas lesz halte-

nyésztésre, intenzív halgazdálkodásra, ugyanakkor kialakulhat a víziélet, strandolás, vitorlázás, sporthorgászás. Egyre-másra létre jöhetnek, gomba módra szaporodhatnak az üdülőtelepek. Végeredményben a hasznos vízterület-duzzasztással, 127 négyzetkilométer lesz, ami a Balaton egyötödének felel meg, vagyis találó az elnevezés: Kisbalaton.

Megváltozik a mikroklíma, nagy lesz a párolgás. A Szegedi József Attila Tudományegyetem megkezdte már a mikroklímatis vizsgálatokat, s két állomást telepített ide. Az öntözési hatásterület másfél millió holdat érint, ezen belül 524 ezer holdat öntözhetnek majd a gazdaságok, s ez félmillió mezőgazdasági dolgozó élet- és munkakörülményeit változtatja meg, teszi kedvesebbé. A növényi kultúrák átalakulnak, s az állattenyésztés is, hatalmas és virágzó feldolgozóipar jön létre a környéken.

A műtárgyakhoz, s az építkezéshez több millió köbméter földet mozgatnak meg. Ezek helyén az anyagáramlásban erdőt telepítenek, és másodlagos mezőgazdasági hasznosítású növényeket. Tavaly 100 millió forintot adtak kártalanításra. A szövetkezetek ezt csak üzemági fejlesztésre fordíthatják.

VÉDNÖK-SÉGGEL

Ötszáz-nál több vállalat érdekelte a hatalmas építkezést. Különösen a fiatalok, ugyanis a kiskörei (Tisza II.) vízlépcső és öntözőrendszer építésének, valamint mezőgazdasági hasznosításának megvalósulása véglegesen 1985-re várható. A feladatok tehát a fiataloknak kell elsősorban megvalósítani. Ezért védnökséget vállalt a KISZ, és szocialista szövetkezet kötött a Mezőgazdasági és Élelmiszerügyi Minisztériummal, valamint az Országos Vízügyi Hivatallal. Budapesten és az érintett hat megyében több mint ezer KISZ-alapszervezet és 600 úttörőcsapat kapcsolódott be a nagy program megvalósításába. A negyedik ötéves terv célkitűzései alapján a kiskörei főmű első szakaszát 1973. június 30-ra, teljes kiépítését pedig 1975-re fejezik be. Az építkezés eddigi üteme garancia erre.

— A falu máris sokat kapott — mondja Koháry Sz. Nándor kirendeltségvezető —, hiszen nemcsak biztos megélhetést találnak itt, hanem a szociális, kulturális fejlődésre is nagy hatással van az építkezés. Bővítettül a vasútállomást, két ikerházat építettünk a MAV-nak, korszerűsítettük az utakat, a vízellátást javítottuk, s a lényeg, hogy amikor majd mindenki elvonul innen, készen lesz a vízlépcső, a végleges üzemeltetésénél a helyiek egy része itt marad, mintegy 250–300 ember. Persze addig még több év hátra van. De a munkák jól haladnak. A két főcsatorna földmunkái 69-ben kezdődtek meg. A kétszer 18 kilométeres szakaszon jó néhány műtárgyat elhelyeztünk már, tavaly egy vasúti hidat, két közúti hidat, ezekben a napokban pedig egy vasúti hidat és két közúti hidat adunk át. A bal parton, Kunhegyes, Tiszagyenda, a jobb parton, a tiszaszüli öntöző főcsatornáig haladunk.

Mindenütt építkezés. S a falvak népe ámulattal, reménykedéssel figyeli. Új élet készül, új élet születik. Ez már nemcsak az ígéretek, hanem a Kánaán földje.

Sz. Lukács Imre

Elektromos körvezeték a szegedi olajmezőn

A szegedi szénhidrogén-medencében a központi ipartelep, a földgázüzemek, a fűtőberendezések, az olaj- és gáztankállomások mind több villamos energiát fogyasztanak. Ez már jelenleg is meghaladja az óránkénti egymillió wattot, Csongrád város jelenlegi

áramfogyasztását. Ezért az olajmezőn elektromos körvezeték-rendszert építenek. Az automatizált transzformátorállomás az országos távvezeték 120 ezer voltos áramát alakítja majd át húsz ezer, illetve hatezer voltos feszültségűre. (MTI)

Nagyközségi tanácsok ülései

Az önállóság előnyei és gondjai Dorozsmán

Kiskundorozsmán tegnap, szerdán délelőtt ült össze a nagyközségi tanács, hogy olyan fontos kérdésben döntsön, mint az 1971–75. évekre szóló középtávú pénzügyi és fejlesztési terv. A tanácsulást Tóth Péter tanácselnök nyitotta meg, majd dr. Kószó Péter vb-titkár terjesztette elő a helyi IV. ötéves tervre, illetve az idei évre szóló pénzügyi és fejlesztési terveket. Ennek vitájában felszólalt dr. Ábrahám Antal, a szegedi járási tanács elnöke is. A tanácsülés a tervek, egyhangúlag jóváhagyta, s ugyanígy fogadta el a tanács és a végrehajtó bizottság munkatervét, valamint a kommunális hozzájárulásról szóló rendeletet.

A tanács tagok örömmel vették tudomásul, hogy a nagyközség háromszor annyi pénzzel gazdálkodik, mint az előző ötéves tervben. Akkor 21 millió 678 ezer forinttal kellett számolniuk, most pedig összesen 66 millió 746 ezerrel. Pedig ez csupán a pénzügyi önállósodást jelzi, s nem jelenti azt, hogy a fejlesztésre szánt összeg

emésztik a középtávú terv időszak fejlesztésre szánt pénzügyi forrásait. Ahogy a hozzájárulásokból is kitűnt, az iskolaépítés halaszthatatlan, mert a jelenlegi 32 osztály helyett 1975–76-ban már 45 szükséges a gyerekek számának örvendős növekedése következtében. (1968-ban 207, 1970-ben 198 gyermek született a 10 ezer lakosú nagyközségben.)

A tanács nagy erőfeszítése ellenére sem képes már saját pénzzel gyorsabb ütemben fejleszteni a közművek alaphálózatát: a most elfogadott kommunális hozzájárulást szabályozó rendelet viszont növelni fogja a bevételi forrásokat. A magányos vízvezeték fejlesztéséhez szükséges összeg egyharmadát a lakosság kötelező hozzájárulása fedezi.

ÚJ MEDER

A duzzasztás 1973-ban kezdődik meg. Ehhez már jövőre, június végén megkezdik a mederátvágást, vagyis a Tiszát a régi mederből új mederbe terelik. A munkák jellege változó. 1970-ben az építési tevékenység dominált, az idén már az acél szerkezeti elemek szerelése. Daruk, piros daruk emelkednek a magasba, valóságos „kőhegyek”, beton-erődök. Pontosan, percről percre halad itt minden, szigorúan megtervezve, szabályszerűen. A telep, ahol az irodák is találhatók, lakóházak, munkásszállás, étterem, presszó, már az építkezés kezdetére elkészült. Több éven át, hogy az itt dolgozók megfelelő szociális, kulturális körülmények közé jussanak, jönnek. Ilyen építkezés nem volt még hazánkban, ahol a végleges építmények alapterületének 90 százaléka, az ideiglenes építmények alapterületének 10 százaléka készült el. Nagyon kedvező ez az arány. Nincsenek „kutyaólak”. A végleges lakótelepen 120 la-

ÁRAM ÉS ÖNTÖZÉS

A fél-automata rendszer nagy teljesítményű, óránként 30 köbméteres. A sok ügyes elektromos berendezés segíti az embert. Beprogramozták az időmemória-egységet és ahhoz tartja magát. Kijavítja azokat az elemi hibákat, jobban inkább megelőzi, amit esetleg az ember elkövetne. Így épül a vízlépcső. A helyzeti energiáját használják majd fel, és négy turbina segítségével áramot nyernek, vagy pedig öntöznek. A tározó tó környékén lényeges változás lesz. Először az árvízvédelmi biztonság fokozása. Úgyis, hogy a belvízi kártétel, vagyis a belvízkárok csökkentése, levezetése, a mezőgazdasági hasznosítás jobb feltételei. A hatalmas terület alkalmas lesz halte-

Szőreg járdákat épít

Szőreg nagyközség tanácsának tegnapi ülésén az ideai költségvetést és fejlesztési tervet, az 1971–75. évekre szóló pénzügyi tervet, az 1971–72. évi munkaprogramot tárgyalta meg. A felszólalások után valamennyi betervezett javaslatot elfogadta a tanács, és határozatokat hozott.

A tanács tagok közül legelőször az 1971–72. évi munkaprogramhoz szóltak hozzá, melyet Banda Menyhért tanácselnök ismertett. Szó esett arról, hogy az iskola nyolc épülete annyira rossz állapotban van, hogy emiatt nehézségekbe ütközik a tanítás. Új iskola kellene, az ehhez szükséges összeg azonban felemésztené a költségvetés nagy részét. Előreláthatóan a következő ötéves tervig várniuk kell a pedagógusoknak és az iskolás gyerekeknek.

A tanács egyelőre legfontosabb feladatának, többek között, a járdaépítést tartja, és azt, hogy segítségével minél több házban csapból folyjék a víz. Hogy miért, arra a számok adják meg a feleletet. A község területén levő járdák hosszúsága összesen 60 kilométer. Ebből azonban mindössze hét kilométernyi a szilárd burkolatú. Ez magyarázza tehát

azt, hogy miért tervezték 400 ezer forintot 1973-ra a tanács betonjárda építésére. Ennél azonban nagyobb értékű munkával, több járdát is lehetne aszfaltozni, ha a lakók maguk is felajánlanak segítséget. A vízvezeték-hálózat építését — mint ismeretes — 1970-ben befejezték. A magányos vízet azóta 600 szőregi házba vezették be. A tanács célja az, hogy 1972 végéig minél több családot juttasson vezetéki vízhez.

Az idegeneknek is feltűnik, hogy a községben, noha a virágtermesztésről híres, kevés a park, a virág. Elhangzott a javaslat: társadalmi munkanapokat kell szervezni, melyeken a lakók a ház előtt szalagágyakat hoznak létre. A parkosításhoz pedig kérte a tanács a virág- és dísznövény szövetkezet és az Egyetértés Mgtsz segítségét is.

Igaz, Szőreg nagyközség-

költségvetése az idén jóval több, mint korábban volt, a tervek, a javaslatok azonban csak a lakók segítségével, összefogásával valósíthatók meg.

Az országgyűlés ipari és kereskedelmi bizottságának megbeszélése

Szerdán a Parlamentben ülést tartott az országgyűlés ipari, illetve kereskedelmi bizottsága. Az ipari bizottság Gácsi Miklós elnökletével tanácskozott. Az értekezleten, amelyen a képviselők megvitatták az építőipar, a kohó- és gépipar, a nehézipar és a könnyűipar, valamint a közlekedés elmúlt évi költségvetésének végrehajtási tapasztalatait — részt vett dr. Beresztóczy Miklós, az országgyűlés alelnöke, dr. Csanádi György közlekedés- és postaügyi miniszter, dr. Horgos Gyula kohó- és gépipari miniszter, Késérú Jánosné belkereskedelmi mi-

niszter, Buda István munkaügyi miniszterhelyettes, Górnagy Sándor nehézipari miniszterhelyettes, Karádi Gyula, az Országos Tervhivatal első elnökhelyettese is. Az ipari tárcák zárszámadásáról összeállított munkaanyaghoz Madarasi Attila pénzügyminiszter-helyettes fűzött kiegészítéseket.

A vita után az ipari bizottság az 1970-es állami költségvetés végrehajtásáról szóló jelentést elfogadta. A képviselők vezetőitől döntöttek a bizottság 1971-es munkatervéről.

Palkó Sándor elnökletével tanácskozott a kereskedelmi

bizottság. Az ülésen részt vett dr. Vincze Imre pénzügyminiszter-helyettes, dr. Gadó Ottó, az Országos Tervhivatal elnökhelyettese is. A zárszámadásról, ezen belül a kereskedelmi, illetve a külkereskedelmi tárcák költségvetésének végrehajtásáról Szurdi István belkereskedelmi miniszter, illetve Bacsoni Jenő, a külkereskedelmi miniszter első helyettese tájékoztatta a képviselőket.

A belkereskedelmi bizottság a vita után a zárszámadásról szóló jelentést elfogadta, majd az évi munkatervéről határozott. (MTI)